

2016-09-06

Tid 2016-09-06 , kl 16.00-18

Plats Kommunhuset Tumba, konferensrum Alytus, plan 2

Ärenden

Justering

- 1 Tema Vård- och omsorg
- 2 Information om äldredagarna- Tuva Lund
- 3 Aktuellt från organisationerna
- 4 Anmälningsärenden
- 5 Revidering av ärendelistan
- 6 Övriga frågor

Gruppsammanträden: organisationerna disponerar bord i restaurangen på plan 2 från klockan 15:00.

Kaffe/te och smörgås kommer att serveras från klockan 15:30 på plan 2, utanför konferensrummet.

Vid förhinder kontakta Kerstin Frimodig på telefonnummer 08-530 61818 eller e-post kerstin.frimodig@botkyrka.se

Varmt välkomna!

Tuva Lund (S)
Ordförande

Kerstin Frimodig
Sekreterare

2016-09-06

1

Tema Vård och omsorg

2016-09-06

2

Information om Äldredagarna

Förslag till beslut

Kommunala pensionärsrådet noterar till protokollet att man tagit del av informationen.

2016-09-06

3

Aktuellt från organisationerna

2016-09-06

4

Anmälningssärenden

Förslag till beslut

Kommunala pensionärsrådet noterar till protokollet att man tagit del av följande ärende:

Stockholms läns landsting- Minnesanteckningar från samverkansmöte med de kommunala pensionärsråden 2016-04-22

Minnesanteckningar från samverkansmöte med de kommunala pensionärsråden

<i>Datum</i>	2016-04-22
<i>Tid</i>	9.00-12.00
<i>Plats</i>	Landstingssalen, Hantverkargatan 45

1 Inledning

Marie Ljungberg Schött (M), sjukvårdslandstingsråd och ordförande för samverkan med pensionärsorganisationerna inom Stockholms läns landsting, hälsar alla välkomna till dagens möte.

2 Journaler på nätet

Mats Ek, medicinskt sakkunnig på hälso- och sjukvårdsförvaltningen, informerar om journaler på nätet. Han gör en historisk tillbakablick och visar exempel på en journal från Mariestads lasarett 1877.

Dagens journaler styrs av det som står i patientdatalagen. Syftet med en journal är bland annat att bidra till en god och säker vård av patienten. Journaler ska bevaras minst 10 år efter det att den sista uppgiften fördes in. Mats Ek informerar vidare om en journals innehåll, språket, när journal ska föras och av vem, hantering av journaler och den enskildes rättigheter.

Under 2016 påbörjas arbetet med att införa journal på nätet för alla invånare i Stockholms län, via säker inloggning på 1177 Vårdguiden. Samtliga vårdgivare, såväl landstingsdrivna som privata, som har avtal med Stockholms läns landsting, kommer att kunna ansluta sig till en gemensam tjänst för att visa journaler på nätet.

Exempel på farhågor med journal på nätet är provsvar som kan oroa den mindre medicinskt kunnige men som den behandlande läkaren inte finner oroande alls, att provsvar kan ses så tidigt att patienten inte hunnit bli kontaktad av läkaren, att formuleringar kan missförstås och att läkare inte kan uttrycka sig så tydligt som de är vana vid.

Uppsala läns landsting var först med att införa journaler på nätet 2012. Därefter har sju landsting/regioner infört. Erfarenheterna visar att det blir bättre kvalitet i journalerna, att de blir mer lättlästa och att det inte har blivit mera oro eller ställts någon stor mängd frågor.

Lagar och förordningar:

- Patientdatalagen 2008:355
- Socialstyrelsens föreskrifter SOSF 2008:14
- Offentlighets- och sekretesslagen 2009:400
- Personuppgiftslagen 1998:204

Några frågor/problem som diskuteras är IT-kunskapen (det är även möjligt att begära papperskopia), om man kan se röntgenbilder, förkortningar som kan skapa problem, säkerhetsproblem, back-up problem, IT-haverier, läsa annans journal och för lätt att förlänga e-recept.

Presentationen sänds ut med minnesanteckningarna.

3 Effektivare resursutnyttjande inom hälso- och sjukvården

Göran Stiernstedt, nationell samordnare, informerar om utredningen Effektivare vård (SOU 2016:2). I utredningen ges en mängd förslag på hur svensk sjukvård kan bli bättre och effektivare. Utredningen anser att svensk sjukvård fungerar relativt väl idag, men står inför stora utmaningar.

Övergripande utgångspunkt har varit att värdet av hälso- och sjukvården uppstår i mötet mellan patienten och vården. Vårdens effektivitet avgörs därmed i mötet. En förutsättning för hög effektivitet är att patienten involveras och görs delaktig i processen kring den egna vården i högre utsträckning än idag.

Framtiden innebär mer öppenvård – mer avancerad vård utanför sjukhusen. Sveriges sjukhustunga system behöver förändras för att bättre möta framtidens behov.

Störst effektiviseringspotential finns det där komplexiteten är störst – patienter som kräver täta insatser från många olika aktörer. Stor effektiviseringspotential finns i arbetsorganisation, arbetssätt och logistik. Det finns ingen generell resursbrist.

Den nationella styrningen behöver förstärkas. En rekommendation till landstingen är att de bör kraftigt förenkla styrdokument och ersättningssystem. Styrningen behöver mindre av kontroll av detaljer och mer av tillit till personalens förmåga.

Förslag till ändringar och tillägg i hälso- och sjukvårdslagen är att grunden för vård nära befolkningen ska vara via öppenvård med tillgänglighet dygnet runt, "Sverige ska bli mindre sjukhusfixerat". Primärvårdsuppdraget ska definieras tydligt. Slutenvård kan utföras även utanför sjukhus, till exempel i patientens hem. Patienter med komplexa behov som kräver insatser från många aktörer behöver vård och omsorg på ett nytt sätt - en annan vårdlogik behövs. Kommuner och landsting föreslås ha skyldighet att fastställa gemensamma planer.

Slutsatser kring utveckling av området e-hälsa/IT är bland annat att alla identifierade problem kräver bättre IT-lösningar. Utredningen föreslår att staten tar ett tydligare ledarskap för verksamhetsstöden, såsom journalsystemen, bland annat genom ny lagstiftning för informationsutbyte och gränsöverskridande informationshantering. Föreslås att Socialstyrelsen ges ett långsiktigt uppdrag att utveckla och förvalta den nationella informationsstrukturen inom vård och omsorg.

Kontinuitet ger enorm effektivitetsvinst och är enormt trygghetsskapande - inte bara organisation utan det handlar även om värdegrund.

Visionen

- Tillgång i mötet till all nödvändig information för att tillhandahålla en säker vård
- Jag ska kunna administrera min egen vård
- Jag har tillgång till all information om mig själv

Representanterna för KPR framför att pensionärsorganisationernas medverkan och erfarenheter är viktiga att ta tillvara i detta arbete inom landstinget.

Ytterligare frågor som diskuteras är vårdplatser, beläggningsgrad, uppluckring av gränsen mellan primärvård och sjukhusvård, individuell planering kring de äldre, effektivare vårdkedjor, utskrivningsklara och hur få allmänheten att inte gå till läkaren direkt och hur få allmänheten att inte gå till sjukhuset direkt.

Presentationen sänds ut med minnesanteckningarna.

4 Planering inför sommaren

Anna Nergårdh, chefläkare, informerar om sommarplaneringen i vården. Rapporter om situationen inom hälso- och sjukvården kommer löpande att publiceras på sll.se.

Särskilda informationsinsatser kommer att riktas till länets invånare och tillfälliga besökare under sommaren för att påminna om hur man hittar rätt vård snabbast. Ofta är vårdcentraler och närakuter de allra bästa platserna att snabbt få hjälp efter akuta mindre olycksfall och skador.

Husläkarmottagningar, geriatrisk vård som är inriktad på vård för äldre personer och avancerad sjukvård i hemmet är betydelsefulla delar av vården som har särskilda uppgifter när det gäller att ta hand om dem som har kroniska sjukdomar. Under året har flera sjukhus, geriatriska enheter och husläkarmottagningar samarbetat om att utforma ett förbättrat stöd för bland annat utskrivning. Även kommunala verksamheter har deltagit. Vårdgivarmöten har genomförts under våren för att förbättra och förstärka sitt samarbete.

De flesta akutsjukhus i länet har målet att ha något fler vårdplatser öppna än förra året men utmaningen är att rekrytera så många sjuksköterskor som de skulle vilja. Det kommer troligen att leda till att antalet vårdplatser ligger omkring fjolårets nivå. Varje sjukhus ansvarar för sin egen planering men samarbetar också med de andra akutsjukhusen. Det ska finnas tillgång till den akuta vård som behövs även under semestertiden. Det är extra viktigt att alla medarbetares kompetens tas till vara. Det kan betyda att omfördelning av arbetsuppgifter mellan yrkesgrupper kan behöva göras, och att förstärkning av vissa yrkesgrupper kan behövas.

Fler sjuktransporter ska också hjälpa till när patienter behöver flyttas mellan sjukhus. Precis som förra sommaren kommer också sjuktransporter användas som komplement till ambulanserna. Detta gör att ambulanserna kan fokusera på de akuta uttryckningarna.

En fråga som diskuteras är läkare under AT-tjänstgöring på akutmottagningarna. Anna Nergårdh informerar om situationen i Stockholms län och att arbetet ska ske under god handledning.

5 Geriatrik

Catharina Johansson, enhetschef på hälso- och sjukvårdsförvaltningen, informerar om den geriatriska vården och särskilt om följande ämnesområden: minnesmottagningar, demensvården, äldrepsykiatri, äldreteam och utskrivningsklara.

Samtliga geriatriska kliniker har uppdraget att genomföra utvidgad minnesutredning i öppenvård (exklusive Kungsholmsgeriatriken). Huddinge geriatriken och Danderydsgeriatriken har ett länsuppdrag för yngre personer.

Demensvård är kravställt i avtal med de geriatriska klinikerna. Syftet är att skapa kontinuitet och en effektiv vårdkedja för patienterna och deras anhöriga.

Dagens uppdrag inom äldrepsykiatri är bland annat att tillhandahålla konsultationer inom den somatiska akutvården och geriatriken. En fördjupning i äldrepsykiatri planeras till höstens samverkansmöte.

Äldreteam är en bra verksamhet med helhetsansvar. Den är integrerad i vårdvalet avancerad sjukvård i hemmet (ASiH).

För utskrivningsklara sker ett arbete via SVEA-projektet (Sammanhållen Vård med Enhetligt Arbetssätt) genom förstärkt utskrivning och geografiska samverkansmöten inför sommaren samt jul- och nyårshelgen.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen arbetar med att införa vårdval geriatrik utifrån uppdrag och direktiv. Viktiga frågor är samarbetet med andra vårdformer, förebyggande insatser, ökad trygghet, helhetsansvar, delta i nätverkssjukvården och bidra med kunskap.

Frågor som diskuteras är utskrivning till hemmet då kommunen ansvarar för att vården fungerar (biståndsbedömning) och om vård i livets slutskede då avancerad sjukvård i hemmet (ASiH) och specialiserad palliativ slutenvård (SPSV) ansvarar för vård.

Presentationen sänds ut med minnesanteckningarna.

6 Ögonsjukvård

Mikaela Lingvall och Linnea Pettersson, avdelningen för somatisk specialistvård, informerar om vårdvalsområdet specialiserad ögonsjukvård. Det finns 32 mottagningar inom vårdvalet. Uppdraget inom vårdvalet ska utgöra en del av det utbud som Stockholms läns landsting bedömer ska finnas inom ögonsjukvård.

Patienter ska tas emot utifrån medicinsk behovsbedömning och prioritering. Målet är att patienter ska slutbehandlas för de tillstånd som ingår i uppdraget.

Ögonsjukvården på akutsjukhus finns på S:t Eriks Ögonsjukhus och på Södersjukhuset. S:t Eriks Ögonsjukhus kommer att flytta till lokaler nära Nya Karolinska Solna.

Presentationen sänds ut med minnesanteckningarna.

7 Övriga frågor

Det framförs synpunkter på att samråd mellan pensionärsorganisationerna och landstinget fungerar dåligt på vissa ställen. Ordförande Marie Ljungberg Schött (M) har tagit upp problemet och skrivit brev till de enheter där det inte fungerat men kommer nu att vidta ytterligare åtgärder.

8 Nästa möte

Nästa möte är den 18 november 2016 klockan 9.00–12.00.

Lokal: Landstingssalen.

Frågor från de kommunala pensionärsråden skickas i förväg till hälso- och sjukvårdsförvaltningen, lisbeth.ekebom@sll.se

9 Avslutning

Ordförande Marie Ljungberg Schött (M) tackar alla deltagare och avslutar mötet.

Vid anteckningarna

Lisbeth Ekebom
Nämndsekreterare

Samverkansmöte med de kommunala pensionärsråden (KPR), 22 april 2016

Marie Ljungberg Schött (M)	Ordförande, Sjukvårdslandstingsråd
Gabriele Radler Liljeberg	Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen
Agneta Svensson	Upplands-Bro
Alf Andersson	Landstingsstyrelsens pensionärsråd
Anders Björendahl	Upplands Väsby
Anders Eklund	Kungsängen
Anders Friis	Stockholm
Anders Åkerlind	Upplands Bro
Anita Jonsson	Järfälla
Anita Westergren	Sigtuna
Ann Margret Örnberg	Botkyrka
Anna Kahn	Södermalm
Ann-Marie Fridh	Upplands Bro
Astrid Kägedal	Södermalm
Birgitta Brynnel	Haninge
Birgitta Norström	Nacka
Birgitta Rönnblad	Salem
Bo Brismar	Lidingö
Bo Johansson	Landstingsstyrelsens pensionärsråd
Brita Nyman	Nacka
Britt Anstrell	Skarpnäck
Britt Petersson	Älvsjö
Britta-Lena Rodell	Ekerö
Britt-Marie Jonsson	Salem
Caisa Ekstrand	Södertälje
Caroline Wallensten	Programberedningen för äldre och multisjuka
Catarina Carbell	Landstingsstyrelsens pensionärsråd
Christina Folke	
Christina Johansson	Farsta
Claes Hero	Österåker
Doris Gävefeldt	Upplands Bro
Elise Stare	
Erik Hafström	Landstingsstyrelsens pensionärsråd
Erland Bridell	Värmdö
Gabriella F-Zaunders	Danderyd
Gerd Fredriksson	Värmdö
Gerd Klang	Huddinge
Gull Axén	Danderyd
Gun Häll	Färingsö

DELTAGARLISTA
 2016-04-22

Gunilla Kvarntorp Ekstrand	Österåker
Gunnar Sandell	Farsta
Gunnel Bertell	Södertälje
Gunnel Färm	Stockholm
Gunvor Vretblad	Täby
Gösta Blohm	Solna
Hannu Tauru	
Hans Lindqvist	Värmdö
Harriett Jarl-Sandberg	Sundbyberg
Heleena Jyrkkä	Botkyrka
Ilse Forsberg	Salem
Inga Holmberg	Skarpnäck
Irene Lehnberg	Täby
Iva Widerström	Norrmalm
Jan Halldin	Danderyd
Jan Wattsgård	Landstingsstyrelsens pensionärsråd
Jane Hellers	Lidingö
Johanna Hammarström	Botkyrka
Karin Welzien	Täby
Kerstin Ljunggren	Sundbyberg
Kerstin Rosenqvist Hedler	Norrmalm
Kerstin Svenson	Hägersten-Liljeholmen
Kinga Hernborg	Värmdö
Kristina Löttiger-Carlsson	Haninge
Lars Wettergren	Stockholm
Lasse Ekberg	Stockholm
Leif Engman	Österåker
Lena Larsen	Stockholm
Majlen Molin	Högdalen
Margaretha Herthelius	Landstingsstyrelsens pensionärsråd
Marianne Ramström	Danderyd
Maritta Hellström	Sundbyberg
Mats Larsson	Tyresö
Megan Wallenberg	Huddinge
Mikael Ottosson	Österåker
Moa Bern	Nacka
Mona Beck-Andersson	
Monica Persson	Mälaröarna
Monica Ulfhielm	Landstingsstyrelsens pensionärsråd
Märit Sjögren	Vallentuna
Olle Eriksson	Vällingby
Olle Sandberg	Sollentuna

DELTAGARLISTA
2016-04-22

Olof Björlin	Östermalm
Owe Landgren	Lidingö
Owe Svantegård	Danderyd och Landstinget
Pirkko Sinkkonen	Haninge
Ritva Elg	Österåker
Ritva Runestad	Sundbyberg
Roger Karlsson	Österåker
Runo Carlsson	Solna
Siv Edenrud	Normalm
Sonia Nilsson	Täby
Susanne Watthiersson	
Sven Erik Wänell	Lidingö
Tom Thyblad	Danderyd
Ulf Almgren	Vallentuna
Ulf Hedlund	Haninge
Ulla Andersson	Enskededalen
Ulla Lilja	Danderyd
Ulla Lindqvist	Östermalm
Ulla Rondahl	Kallhäll
Yvonne van Aller	Danderyd
Yvonne Wendt	Östermalm
Lisbeth Ekebom	Nämndsekreterare, hälso- och sjukvårdsförvaltningen

- ”Patienten skulle ha haft en tarmrensning, men han tog ett jobb som börsmäklare i stället”

Mariestads lasarett 1877

Nummer.	Inskrifningsdag.	Namn, yrke, ålder och hemvist.	Sjukdom.	Mot afgift.		Utan afgift.	Utskrifningsdag.	Anmärkningar.
				K.	röre			
180.	14/8.	Hemmansägaren August Andersson Jon, 30-40 år, Essunga	Dårhuset Essunga Melankolia				37 /10. Ett	5/10 Förbättrad

Hemmansägaren
August Andersson,
30-40 år, Essunga

Patientdatalagen 2008:355

SOSFS 2008:14

- Hur ska personuppgifter och journalhandlingar hanteras?
- Vem ska föra journal?
- Vad ska den innehålla?
- Rättigheter och skyldigheter?
- Sammanhållen journalföring
- Kvalitetsregister

Syftet med en patientjournal

- bidra till en god och säker vård av patienten
(informationsöverföring mellan vårdgivare,
mellan tidpunkter)
 - informationskälla för patienten,
 - uppföljning och utveckling av verksamheten,
 - tillsyn och rättsliga krav,
 - uppgiftsskyldighet enligt lag, samt
 - forskning

En patientjournalns innehåll

- Patientens identitet
- Anamnes (sjukhistoria)
- Status (kroppsundersökning)
- Bedömning
- Åtgärd / ordination
- Utredning
- Diagnos
- Vem som gjort anteckningen och när
- Signering / låsning

Språket i patientjournaler

- ”på svenska språket, vara tydligt utformade och så lätta som möjligt att förstå för patienten”

När journal, av vem?

- ”Vid vård av patienter ska det föras patientjournal”
- Skyldiga föra journal:
 - Legitimerade/förordnade
 - Eller utför dennes arbetsuppgifter
 - Kurator

Hantering av journalhandlingar

- ”får inte utplånas eller göras oläsliga”
- Vid rättelse; när rättelsen har skett och vem som har gjort den

Bevarande av journalhandlingar

- ”ska bevaras minst tio år efter det att den sista uppgiften fördes in”

Inre sekretess

- ”..får ta del ... (stark autentisering)
 - endast ...deltar i vården av patienten
 - eller av annat skäl behöver uppgifterna för sitt arbete inom hälso- och sjukvården”
- åtkomst ...automatiserat dokumenteras och kan kontrolleras (loggas)
 - Vårdgivare ska göra systematiska och återkommande kontroller av om någon obehörigen kommer åt sådana uppgifter

Sammanhållen journalföring

- Informationsplikt
- Spärr mot andra vårdgivare

Rättigheter för den enskilde

- Rätt att ta del av uppgifter
- Rättelse
- Förstörande av patientjournal
 - Efter ansökan till och beslut av IVO (Inspektionen för Vård och Omsorg)

Journal på nätet?

- Uppsala först 2012, sedan 7 landsting/regioner
- Inloggning via 1177 Vårdguiden med e-legitimation
- >18 åå
 - Föräldrar till 13 åå
- Status;
 - Projektet håller på att etableras i SLL
 - Alla journalförande professioner om så tekniskt går
 - Kommentarer från patienter om det går att lösa

Farhågor med journal på nätet?

- Provsvar som kan oroa den mindre medicinskt kunnige men som den behandlande läkaren inte finner oroande alls
- Provsvar kan ses så tidigt att patienten inte hunnit bli kontaktad av läkaren
- Formuleringar kan missförstås
- Läkare kan inte uttrycka sig så tydligt som denne är van vid

Erfarenheter av journal på nätet?

- Blir bättre kvalitet i journalerna
- Mer lättlästa journaler
- Ingen stor mängd frågor, oro

Heby vc, 1997

- Back-up problem ½ år utan lösning
- Server-krasch
- Tidsbokning, journal, kallelser borta
- Hjälpsamma och förstående patienter och andra vårdinstanser
- Mycket merarbete
- Ingen till skada

PSYKIATRI

Dödsfall kopplat till it-haveri

Läkaren inom missbruksvården förlitade sig på patientens utsago och skrev ut läkemedel när journalsystemet låg nere, två dagar senare hittades patienten död.

- "Mår alldeles utmärkt, har sökt läkare ett flertal gånger för det."
- "Efter min semester fick jag kontakt med patientens journal."

Lagar och förordningar

- Patientdatalagen 2008:355
- SOSFS 2008:14
- Offentlighets- och sekretesslag 2009:400
- Personuppgiftslag 1998:204

- www.landstingsarkivet.sll.se
www.vardgivarguiden.se
- www.riksdagen.se
- www.1177.se

5

Revidering av ärendelistan

Bjuda in respektive nämndordförande till Kommunala pensionärsrådet

Fallolyckor bland äldre

Myndighet och biståndshandläggning

Pensionsfrågor

Svensk standard SIS

Kommunens plan mot åldersdiskriminering

Speed-dating

”Försök inte lura mig” (samarbete mellan PRO, SPF Seniorerna, Polisen, Brottsofferjouren)

2016-09-06

6

Övriga frågor